
Objectius de Desenvolupament Sostenible

*Objectiu 15: Gestionar de manera sostenible els
boscós i lluitar contra la desertificació*

Pere Blanch Ramirez

Enric Codina Casals

Dídac Figueras Miró

Ferran Pérez Anton

Fernando Rivas Molinero

Índex de continguts

1.	Antecedents històrics.....	2
2.	El Desenvolupament Sostenible.....	5
2.1.	Concepte de Desenvolupament Sostenible	5
2.2.	Àmbit d'aplicació i condicions per al Desenvolupament Sostenible.....	6
2.3.	Un canvi de mentalitat	7
3.	Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).....	7
3.1.	L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible.....	7
3.2.	Concepte de ODS.....	8
3.3.	Aplicació i supervisió dels ODS.....	8
3.3.1.	Aplicació	8
3.3.2.	Supervisió	9
3.4.	Diferències entre els ODS i els ODM	9
4.	Llistat d'objectius	10
5.	Objectiu 15: Boscos, desertificació i diversitat biològica	11
5.1.	Metes de l'Objectiu 15	11
5.2.	Indicadors.....	12
5.3.	Dades i xifres	14
6.	Importància de la vida d'ecosistemes terrestres	15
6.1.	Per què és important?.....	15
6.2.	Cost del problema	15
7.	Notícies actuals relacionades	16
7.1.	Nova feina de la F.A.O. que ajudarà a països amb escassetat d'aigua.....	16
7.2.	Fins a 13 milions d'hectàrees de bosc desapareixen cada any per l'home	17
8.	Formes d'actuar envers el desenvolupament sostenible	18
9.	Altres entitats que hi col·laboren.....	20
9.1.	SDG Compass.....	21
9.2.	SDGF	21
10.	Conclusions	22
11.	Bibliografia utilitzada.....	23

1. Antecedents històrics

Per entendre què és el **desenvolupament sostenible**, cal entendre el context històric en el qual es va desenvolupar aquest concepte, així com la raó necessària perquè aparegués. L'origen d'aquest concepte es remunta a mitjans dels anys seixanta. Aquests van ser els anys en què les diferents colònies europees d'Àsia i Àfrica van recuperar la seva independència i, des del punt de vista formal, la sobirania completa sobre els seus recursos naturals.

Davant d'aquesta situació, i situant-nos en els anys posteriors a la II Guerra Mundial, van anar sorgint una sèrie de *presumptes* preocupacions arreu del món, tals com:

- La pau, anhelada i necessària després de la II GM
- La llibertat, buscada per acabar amb l'imperialisme i l'opressió totalitària
- El desenvolupament econòmic, justificat en abolir la proesa a les 2/3 parts més pobres del món, però alhora enriqué l'altre terç
- El medi ambient

El terme *desenvolupament sostenible* va fer la seva primera aparició en un document oficial en el text d'acord firmat per 33 països africans l'any 1969, sota els auspicis de la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa¹.

En el mateix any 1969, Amèrica va donar vida a la *Environmental Protection Agency* (Agència de Protecció Ambiental), les directrius de la qual van, des d'un principi, influir de manera fonamental en tots els desenvolupaments de les teories i pràctiques de les polítiques ambientals de tot el món.

L'any 1982 l'**Organització de les Nacions Unides** (ONU) va desenvolupar la Comissió Mundial sobre Medi Ambient i Desenvolupament formada per membres de països en desenvolupament. La Comissió va assumir el seu mandat celebrant una sèrie de reunions públiques en tot el món, demanant observacions i declaracions de dirigents oficials, científics i experts, organitzacions no governamentals i del públic, en general.

---

¹ Encara que aquesta va ser la primera forma d'aplicació concreta d'aquest concepte, la seva història es remunta molts anys abans. Des de l'última dècada del segle XIX es troben empremtes en els debats i discussions entre Thomas Malthus (defensor de la *teoria apocalíptica* sobre el futur de l'espècie humana) i Marie Jean Antoine Condorcet, qui va teoritzar una època caracteritzada pels éssers humans capaços de garantir a les generacions futures felicitat i no només la mera existència.

A l'abril de 1987, la Comissió va publicar el seu informe *Our common future* (El nostre futur en comú), més denominat **Informe Brundtland**, un informe soci-econòmic, el missatge principal del qual era el següent: *“no pot haver un creixement econòmic sostingut sense un medi ambient sostenible, per tant ha arribat el moment d'elevat el desenvolupament sostenible a la categoria d' «ètica global» en què la protecció del medi ambient es reconegui com el ciment sobre el qual descansa el desenvolupament sostenible i social a llarg termini”*.

Al llarg d'aquests anys, s'han anat celebrant una sèrie de conferències, que han influït de manera directa i essencial al desenvolupament del que s'entén per desenvolupament sostenible.

La **Cimera de la Terra** o *Earth Summit* és l'expressió que s'utilitza per a denominar les Conferències de Nacions Unides sobre el Medi ambient i el Desenvolupament (CNUMAD), una trobada internacional entre caps d'estat de tots els països del món, amb la finalitat d'aconseguir acords sobre el medi ambient, el desenvolupament, el canvi climàtic, la biodiversitat i altres temes relacionats.

En el transcurs de la història, s'han format 4 conferències:

i. *Cimera de la Terra d'Estocolm (1972)*

Va ser una conferència internacional convocada per l'ONU celebrada a Estocolm, Suècia entre el 5 i el 16 de juny de 1972. Va ser la primera gran conferència de la ONU sobre qüestions ambientals internacionals, i va marcar un punt de reflexió en el desenvolupament de la política internacional del medi ambient. Van assistir 113 Estats Membres de les Nacions Unides, així com membres dels organismes especialitzats de l'Organització.

ii. *Cimera de la Terra de Río de Janeiro (1992)*

En aquesta conferència van participar 172 governs, inclosos 108 caps d'Estat i de govern. Els temes a tractar incloïen:

- Escrutini sistemàtic de patrons de producció.
- Fonts alternatives d'energia per a l'ús de combustibles fòssils.
- Recolzament al transport públic per reduir les emissions de vehicles, la congestió a les ciutats i els problemes de salut causats per la pol·lució.
- La creixent escassetat d'aigua.

Els principals assoliments de la Conferència van ser el Conveni sobre la Diversitat Biològica i la Convenció Marc sobre el Canvi Climàtic, que més tard portaria al Protocol de Kyoto sobre el canvi climàtic

iii. *Cimera de la Terra de Johannesburg (2002)*

En la Cimera de Johannesburg van participar al voltant de 180 governs. Es va acordar mantenir els esforços per promoure el desenvolupament sostenible, millorar les vides de les persones que viuen en pobresa i revertir la contínua degradació del medi ambient mundial. Davant la pobresa creixent i l'augment de la degradació ambiental, la Cimera va tenir èxit en restablir i crear, amb urgència, compromisos i associacions dirigides a l'acció, per aconseguir resultats mesurables a curt termini.

iv. *Cimera Río+20 (2012)*

El 19 de juny les 193 delegacions que van participar a aquesta Conferència van aconseguir un acord de mínims sobre l'esborrany de conclusions titulat "*El futur que volem*" que hauria de ser aprovat pels mes de 100 caps d'Estat i de Govern que van assistir a la Cimera. Les organitzacions ecologistes i ambientals van qualificar el text de decepcionant².

Tanmateix, a partir de 1990 l'ajut oficial al desenvolupament (AOD), que tracta sobre finançament orientats a la promoció de l'evolució econòmica i el benestar dels països en vies de desenvolupament, va perdre la seva utilitat. Degut als grans problemes que la humanitat estava patint, des de la Secretaria General de Nacions Unides, l'egipci Butros Butros-Ghali va proposar la celebració d'una sèrie de reunions internacionals. Després de vàries cites durant els anys noranta, es va firmar, l'any 2000, la **Declaració del Mil·lenni** aprovada pels 189 Estats Membres de les Nacions Unides, on es van recollir els següents 8 objectius:

1. Acabar amb la pobresa i la fam
2. Aconseguir l'educació primària universal
3. Promoure la igualtat entre gèneres
4. Reduir la mortalitat infantil
5. Millorar la salut materna
6. Combatre el VIH i altres malalties
7. Garantir la sostenibilitat del medi ambient
8. Fomentar una associació mundial pel desenvolupament

---

² "Una matinada de negociacions perquè els diplomàtics acabin decepcionant a tot el món. Haurien de sentir vergonya de la seva incapacitat per aconseguir un acord en un assumpte tan crucial", va declarar Jim Leape, director general de la ONG ecologista WWF (Fons Mundial per a la Naturalesa).

2. El Desenvolupament Sostenible

2.1. Concepte de Desenvolupament Sostenible

“El futur està a les nostres mans, junts, hem d’assegurar-nos de què els nostres néts no tindran que preguntar-nos per què no vam aconseguir fer el que era correcte, deixant-los sofrir les conseqüències³”.

El **desenvolupament sostenible** s’ha definit com el desenvolupament capaç de satisfer les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les futures generacions per satisfer les seves necessitats⁴.

L’eradicació de la pobresa en totes les seves formes i dimensions és una condició indispensable per aconseguir el desenvolupament sostenible. Amb aquesta finalitat, s’ha de promoure un creixement econòmic sostenible, inclusiu i equitatiu, creant majors oportunitats per a tots, reduint les desigualtats, millorant els nivells de vida bàsics, fomentant el desenvolupament social equitatiu i inclusiu i promovent l’ordenació integrada i sostenible dels recursos naturals i els ecosistemes.

Així doncs, existeixen quatre dimensions del desenvolupament sostenible:

- La conservació del medi ambient per no posar en perill les espècies de flora i fauna.
- El desenvolupament apropiat que no afecti substantivament els ecosistemes.
- Pau, igualtat i respecte cap als drets humans.
- Democràcia.

S’han de satisfer les necessitats socials i de població, pel que fa a l’alimentació, la vestimenta, l’habitatge i el treball, ja que si la pobresa és habitual, el món estarà encaminat a catàstrofes de varies classes, incloses les ecològiques i les humanitàries. Així mateix, el desenvolupament i el benestar social estan limitats pels nivell tecnològics, els recursos del medi ambient, i la capacitat del medi ambient per absorbir els efectes de l’activitat humana.

---

³ Ban Ki-moon, Secretari General de les Nacions Unides, 2007.

⁴ Informe de la Comissió de Brundtland titulat “El nostre futur comú” de 1987, Comissió Mundial sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament de les Nacions Unides.

2.2. Àmbit d'aplicació i condicions per al Desenvolupament Sostenible

El desenvolupament sostenible exigeix esforços concentrats per construir un futur inclusiu i sostenible per a les persones i el planeta.

Per poder assolir el desenvolupament sostenible és fonamental harmonitzar tres elements bàsics: el creixement econòmic, la inclusió social i la protecció del medi ambient. Aquests elements estan interrelacionats i són tots essencials per al benestar de les persones i les societats.

- *Sostenibilitat econòmica*: es dona quan l'activitat orientada cap a la sostenibilitat ambiental i social és financerament possible i rentable.
- *Sostenibilitat social*: basada en el manteniment de la cohesió social i de la seva habilitat per treballar en la persecució d'objectius comuns.
- *Sostenibilitat ambiental*: compatibilitat entre l'activitat considerada i la preservació de la biodiversitat i dels ecosistemes.

La justificació del desenvolupament sostenible prové del fet que l'home habita en un planeta finit però té patrons de consum desmesurats. En la Terra es tenen recursos naturals limitats (nutrients en el sòl, aigua potable, minerals, etc.) susceptibles d'esgotar-se. Un altre factor és el fet de la creixent activitat econòmica sense cap altre criteri que l'econòmic mateix, tant a nivell local com planetari. L'impacte negatiu en el planeta pot produir greus problemes mediambientals que resulten inclús irreversibles.

El límit dels recursos naturals suggereixen tres regles bàsiques en relació amb els ritmes per aquest desenvolupament:

- i. Cap recurs renovable s'utilitzarà a un ritme superior al de la seva generació.
- ii. Cap contaminant es produirà a un ritme superior al que pugui ser reciclat, neutralitzat o absorbit pel medi ambient.
- iii. Cap recurs no renovable s'aprofitarà a major velocitat de la necessària per substituir-lo per un recurs renovable utilitzat de manera sostenible. Aquest últim pilar és necessari perquè els altres dos siguin estables⁵.

⁵ Oñate, J. J. Pereira, D., Suárez, F., Rodríguez, J. J. & Cachón, J. (2002). *Evaluación Ambiental Estratégica: la evaluación ambiental de Políticas, Planes y Programas*.

2.3. Un canvi de mentalitat

En la mentalitat humana està firmament assentada una visió de les relacions entre els homes i la naturalesa que porta a pensar que els homes civilitzats estem fora de la naturalesa i que no ens afecten les seves lleis. També, que l'èxit de la humanitat es basa en el control i el domini de la naturalesa i que la Terra té una il·limitada quantitat de recursos a disposició dels humans.

Aquests plantejaments es troben assentats en la mentalitat humana, especialment en la cultura occidental que, des de fa segles, ha vist l'èxit d'una forma de pensar tècnica i centrada en el domini de la naturalesa per sobre de l'home.

El punt de vista del desenvolupament sostenible posa èmfasi en què hem de plantejar les nostres activitats "dins" d'un sistema natural que té les seves lleis. Hem d'utilitzar els recursos sense trastocar els mecanismes bàsics del funcionament de la naturalesa.

Un canvi de mentalitat és lent i difícil. Requereix refermar uns nous valors. Per fer-ho són d'especial importància programes educatius i divulgatius. Hi ha molt interès en donar a conèixer exemples d'actuacions sostenibles, promoure declaracions públiques i compromisos polítics i desenvolupar programes que es proposin fomentar aquest tipus de desenvolupament.

3. Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

3.1. L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible

"Estem decidits a posar fi a la pobresa i la fam en tot el món d'aquí a 2030, a combatre les desigualtats dins dels països i entre ells, a construir societats pacífiques, justes i inclusives, a protegir els drets humans i promoure la igualtat entre els gèneres i l'empoderament de les dones, i a garantir una protecció duradora del planeta i els seus recursos naturals⁶".

L'Assemblea General de la ONU va adoptar el setembre de 2015 l'**Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible**, un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, amb la intenció d'enfortir la pau universal i l'accés a la justícia.

---

⁶ Fragment senyalat pels Estats Membres de les Nacions Unides en la resolució de l'Assemblea General de l'ONU.

L'Agenda planteja 17 objectius amb 169 metes de caràcter integrat i indivisible que abraça les esferes econòmiques, socials i ambientals. La nova estratègia vol regir els programes de desenvolupament mundials durant els pròxims 15 anys.

Els 17 Objectius de l'Agenda es van elaborar durant més de dos anys de consultes públiques, interacció amb la societat civil i negociacions entre països.

L'Agenda implica un compromís comú i universal, no obstant, ja que cada país enfronta reptes específics en la cerca del desenvolupament sostenible, els Estats tenen sobirania plena sobre la seva riquesa, recursos i activitat econòmica, i cada un fixa les seves pròpies metes nacionals.

3.2. Concepte de ODS

Els **Objectius de Desenvolupament Sostenible** (ODS), també coneguts com Objectius Mundials, són una crida universal a l'adopció de mesures per posar fi a la pobresa, protegir el planeta i garantir que totes les persones gaudeixin de pau i prosperitat.

Els ODS volen aprofitar l'èxit dels *Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM)* i tracten d'anar més enllà per posar fi a la pobresa en totes les seves formes, incloent noves esferes com el canvi climàtic, la desigualtat econòmica, la innovació, el consum sostenible i la pau i la justícia, entre altres prioritats.

3.3. Aplicació i supervisió dels ODS

3.3.1. Aplicació

El compliment i l'èxit de l'agenda es basen en polítiques, plans i programes de desenvolupament sostenible dels països i estan dirigits per aquests. Els ODS actuen com una brúixola a l'hora d'harmonitzar els plans nacionals amb els compromisos mundials dels països.

Les estratègies de desenvolupament sostenible assumides com a pròpies pels països i impulsades per aquests requereixen estratègies de finançament i mobilització de recursos.

S'espera, doncs, que totes les parts interessades (governos, societat civil i sector privat, entre altres) contribueixin a la consecució de la nova agenda.

3.3.2. Supervisió

Els 17 Objectius impulsats per l'Agenda 2030 es supervisen i examinen a nivell mundial mitjançant un conjunt d'indicadors mundials. El marc d'indicadors mundials és elaborat pel Grup Interinstitucional i d'Experts sobre els Indicadors dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, amb col·laboració de la Comissió d'Estadística de les Nacions Unides. L'encarregat d'aprovar aquests indicadors és el Consell Econòmic i Social i l'Assemblea General.

Els governs també elaboren els seus propis indicadors nacionals per col·laborar en el procés de seguiment dels progressos aconseguits en el compliment dels objectius i les metes.

3.4. Diferències entre els ODS i els ODM

Com s'ha explicat anteriorment, els Objectius de Desenvolupament Sostenible tenen un abast més ampli i van més enllà que els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni a l'hora d'abordar les causes fonamentals de la pobresa.

Sobre la base de l'èxit i l'impuls dels ODM, els nous objectius mundials s'enfoquen més amb la pretensió d'afrontar les desigualtats, el creixement econòmic, l'accés a un treball decent, les ciutats i els assentaments humans, la industrialització, els oceans, els ecosistemes, l'energia, el canvi climàtic, el consum i la producció sostenibles, la pau i la justícia.

Els nous objectius són d'aplicació universal per a tots els països, mentre que els ODM únicament estaven dirigits als països en desenvolupament.

Un element fonamental dels ODS és la gran atenció que presten als medis d'aplicació (la mobilització de recursos financers), el desenvolupament de la capacitat i la tecnologia, les dades i les institucions.

4. Llistat d'objectius

Els Objectius proposats per les Nacions Unides es classifiquen en 3 blocs, segons si fan referència a un canvi social, econòmic o ambiental.

Aquests Objectius, que s'han imposat per complir-los de cara al 2030, són els següents:

Sostenibilitat social

1. Posar fi a la pobresa en totes les seves formes en tot el món.
2. Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible.
3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a tots en totes les edats.
4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida i per a tots.
5. Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar a totes les dones i nenes.
6. Garantir la disponibilitat d'aigua i la seva gestió sostenible i el sanejament per a tots.

Sostenibilitat econòmica

7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tots.
8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tots.
9. Construir infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.
10. Reduir la desigualtat en i entre els països.
11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.

Sostenibilitat ambiental

13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
14. Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.
15. Gestionar de manera sostenible els boscos, lluitar contra la desertificació, detenir i invertir la degradació de les terres i detenir la pèrdua de biodiversitat.
16. Promoure societats justes, pacífiques i inclusives.
17. Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.

5. Objectiu 15: Boscos, desertificació i diversitat biològica

El 30% de la superfície terrestre està coberta per boscos i aquests, a més a més de proporcionar seguretat alimentària i refugi, són fonamentals per combatre el canvi climàtic, ja que protegeixen la diversitat biològica i els habitatges de la població indígena. Cada any desapareixen 13 milions d'hectàrees de bosc i la degradació persistent de les zones àrides ha provocat la desertificació de 3600 milions d'hectàrees.

La desforestació i la desertificació (provocades per les activitats humanes i el canvi climàtic) suposen grans reptes per al desenvolupament sostenible i han afectat a les vides i als mitjans de vida de milions de persones en la lluita contra la pobresa. S'està posant en marxa mesures destinades a la gestió forestal i la lluita contra la desertificació.

Així doncs, l'Objectiu 15 tracta de resoldre el problema de la desforestació i la desertificació.

5.1. Metes de l'Objectiu 15

Aquest Objectiu consta de 12 metes per ser complertes, i són les següents:

- Per al 2020, vetllar per la conservació, el restabliment i l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres i els ecosistemes interiors d'aigua dolça i els serveis que proporcionen, en particular els boscos, les muntanyes i les zones àrides, en consonància amb les obligacions contraïdes en virtut d'acords internacionals.
- Per al 2020, promoure la gestió sostenible de tots els tipus de boscos, posar fi a la desforestació, recuperar els boscos degradats i incrementar el repoblament a nivell mundial.
- Per al 2030, lluitar contra la desertificació, rehabilitar les terres i els sòls degradats, incloses les terres afectades per la desertificació, la sequera i les inundacions, i procurar aconseguir un món amb una degradació neutra del sòl.
- Per al 2030, vetllar per la conservació dels ecosistemes muntanyosos, inclosa la seva diversitat biològica, amb la finalitat de millorar la seva capacitat de proporcionar beneficis essencials per al desenvolupament sostenible.
- Adoptar mesures urgents i significatives per reduir la degradació dels hàbitats naturals, detenir la pèrdua de diversitat biològica i, per al 2020, protegir les espècies amenaçades i evitar la seva extinció.
- Promoure la participació justa i equitativa en els beneficis que es derivin de la utilització dels recursos genètics i promoure l'accés adequat a aquests recursos, com s'ha convingut internacionalment.

- Adoptar mesures urgents per posar fi a la caça furtiva i el tràfic d'espècies protegides de flora i fauna i abordar la demanda i oferta il·legals de productes silvestres.
- Per al 2020, adoptar mesures per prevenir la introducció d'espècies exòtiques invasores i reduir de forma significativa els seus efectes en els ecosistemes terrestres i aquàtics i controlar o eradicar les espècies prioritàries.
- Per al 2020, integrar els valors dels ecosistemes i la diversitat biològica en la planificació nacional i local, els processos de desenvolupament, les estratègies de reducció de la pobresa i la comptabilitat.
- Mobilitzar i augmentar de manera significativa els recursos financers procedents de totes les fonts per conservar i utilitzar de forma sostenible la diversitat biològica i els ecosistemes.
- Mobilitzar un volum apreciable de recursos procedents de totes les fonts i a tots els nivells per finançar la gestió forestal sostenible i proporcionar incentius adequats als països en desenvolupament perquè promoguin la seva gestió, en particular amb mires a la conservació i la reforestació.
- Augmentar el recolzament mundial a la lluita contra la caça furtiva i el tràfic d'espècies protegides, en particular augmentant la capacitat de les comunitats locals per promoure oportunitats de subsistència sostenibles.

5.2. Indicadors

D'alguna manera hem de mesurar els èxits per poder no només mostrar progrés sinó per determinar els esforços addicionals que són necessaris per als seus èxits. Per això, fa falta desenvolupar **indicadors**. Com que el llenguatge de moltes metes és molt genèric, dificulta què s'ha de fer per assolir-les. Els mateixos indicadors, si tenen les característiques necessàries per als indicadors (rellevants, mesurables objectivament, basats en informació disponible, reals, específics i acotats en el temps) ens poden guiar en l'acció.

Coneixent aquesta necessitat, després de l'aprovació de les ODS, la Comissió d'Estadístiques de l'ONU, el gener de 2016 va publicar una proposta d'indicators⁷, preparat per un grup de treball d'experts de l'ONU i d'altres institucions. Cada indicador fa referència a una de les metes d'un dels Objectius proposats.

En concret, dins l'Objectiu 15 es van publicar els següents indicadors:

INDICADOR	
META 1	<i>Superfície forestal com a percentatge de la superfície total</i>
META 2	<i>Mesura del progrés cap a l'ordenació forestal sostenible</i>
META 3	<i>Percentatge de terres degradades en comparació amb la superfície total</i>
META 4	<i>Cobertura per zones protegides de llocs importants per a la diversitat biològica de les muntanyes</i>
META 5	<i>Índex de la Llista Vermella</i>
META 6	<i>Nombre de països que han adoptat marcs legislatius, administratius i de polítiques per assegurar la distribució justa i equitativa dels beneficis</i>
META 7	<i>Proporció de la vida silvestre caçada furtivament o objecte de tràfic il·lícit</i>
META 8	<i>Proporció de països que adopten legislació nacional rellevant i adequadament doten de recursos a la prevenció o control d'espècies exòtiques invasores</i>
META 9	<i>Progrés cap als objectius nacionals establerts en conformitat amb Aichi Objectiu 2 del Pla Estratègic per a la Diversitat Biològica 2011-2020</i>
META 10	<i>L'assistència oficial per al desenvolupament i la despesa pública en la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica i dels ecosistemes</i>
META 11	<i>L'assistència oficial per al desenvolupament i la despesa pública en la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica i dels ecosistemes</i>
META 12	<i>Proporció del comerç detectat en fauna i flora silvestres, i els seus productes, que són il·legals</i>

⁷ Report of the Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators

5.3. Dades i xifres

Els boscos

- Els boscos són el mitjà de vida d'aproximadament 1600 milions de persones, incloses més de 2000 cultures indígenes.
- En els boscos habiten més del 80% de les espècies terrestres animals, plantes i insectes.

La desertificació

- De l'agricultura depenen directament 2600 milions de persones, però el 52% de la terra emprada per a l'agricultura s'ha vist moderadament o greument afectada per la degradació del sòl.
- La degradació de la terra afecta a 1500 milions de persones a tot el món.
- Es calcula que la pèrdua de terra cultivable ha ascendit a entre 30 i 35 vegades la taxa històrica.
- Cada any es perden 12 milions d'hectàrees (23 hectàrees per minut) com a conseqüència de la sequera i la desertificació, en les què es podrien cultivar 20 milions de tones de cereals.
- El 74% dels pobres es veuen directament afectats per la degradació de la terra a nivell mundial.

La diversitat biològica

- De les 8300 races animals que es coneixen, el 8% està compost per espècies extingides i el 22% per espècies en perill d'extinció.
- De les més de 80000 espècies forestals, menys de l'1% s'han estudiat per al seu possible ús.
- El peix proporciona el 20% de les proteïnes d'origen animal a 3000 milions de persones aproximadament. Només 10 espècies representen al voltant del 30% de la pesca de captura marina i 10 espècies constitueixen al voltant del 50% de la producció aquícola.
- Més del 80% de l'alimentació humana es compon de plantes. Només 5 cultius de cereals proporcionen el 60% de la ingestió d'energia.
- Els microorganismes i els invertebrats són fonamentals per als serveis dels ecosistemes, però encara no se sap exactament quins són ni es reconeixen les seves contribucions.

6. Importància de la vida d'ecosistemes terrestres

6.1. Per què és important?

Els boscos cobreixen gairebé el 31% de la superfície del nostre planeta. Des de l'aire que respirem, a l'aigua que bevem i els aliments que mengem, els boscos ens mantenen.

La diversitat biològica i els serveis dels ecosistemes que sosté poden ser també la base per a les estratègies d'adaptació al canvi climàtic i reducció del risc de desastres, ja que poden reportar beneficis que augmentaran la resiliència de les persones als efectes del canvi climàtic.

Els boscos i la naturalesa són també importants per a la recreació i el benestar mental. En moltes cultures, els paisatges naturals estan estretament associats als valors espirituals, les creences religioses i els ensenyaments tradicionals.

6.2. Cost del problema

Quant costaria corregir el problema?

La Secretaria del Fòrum de les Nacions Unides sobre els Boscos estima que aconseguir la gestió forestal sostenible a escala mundial costaria entre 70.000 i 160.000 milions de dòlars a l'any. El Conveni sobre la Diversitat Biològica calcula que, per a detenir la pèrdua de diversitat biològica a nivell mundial a mitjans d'aquest segle, farien falta entre 150.000 i 440.000 milions de dòlars a l'any.

Quant costaria no corregir el problema?

La diversitat biològica ofereix múltiples serveis a nivell local fins a nivell mundial, mentre que les respostes a la pèrdua de diversitat biològica van des de motius emocionals fins a motius utilitaris. La desforestació i la degradació forestal es tradueixen en pèrdua d'hàbitat per a totes les espècies, disminució de la qualitat de l'aigua dolça, augment de l'erosió del sòl, degradació de la terra i increment de les emissions de carbó a l'atmosfera.

En resum, no adoptar mesures sobre els boscos afecta tant a la salut del nostre planeta com a la de les nostres comunitats.

7. Notícies actuals relacionades

A continuació es mostren dues notícies, com a exemple de l'aplicació pràctica dels objectius de desenvolupament sostenible que s'estan produint. Les dues notícies han estat extretes de la pàgina web de l'ONU.

7.1. Nova feina de la F.A.O. que ajudarà a països amb escassetat d'aigua

20 de abril, 2017

Los países con escasez de agua podrán aumentar su productividad gracias a una nueva herramienta de la Organización de la ONU para la Alimentación y la Agricultura (FAO).

La nueva base de datos abierta de la FAO, “*WaPOR*”, reúne datos satelitales en tiempo real que miden la eficacia con la que se utiliza el agua en la agricultura.

La herramienta utiliza Google Earth para crear mapas que muestran la cantidad de biomasa y rendimiento agrícola producido por metro cúbico de agua. Los mapas se pueden ver en resoluciones desde 30 a 250 metros y se actualizan cada diez días permitiendo a los agricultores optimizar sus sistemas de riego de manera constante.

Según la FAO, la utilización mundial del agua, especialmente para fines agrícolas, supera la tasa de crecimiento de la población y es por ello que se necesita aprovechar al máximo los recursos disponibles.

“La necesidad de agua continúa creciendo al mismo tiempo que el cambio climático, con las sequías y temperaturas extremas, está alterando y reduciendo la disponibilidad de agua para la agricultura”, declaró María Helena Semedo, subdirectora general de la FAO para cambio climático y recursos naturales.

El equipo informático de la FAO diseñó “*WaPOR*” a través de un proyecto de 10 millones de dólares financiado por el gobierno de los Países Bajos para ayudar a países con escasez de agua en África y el Medio Oriente.

La base de datos continental ya está en línea, mientras que información a nivel nacional estarán disponibles en junio para Benín, Burundi, Egipto, Etiopía, Ghana, Jordania, Kenia, Líbano, Malí, Marruecos, Mozambique, Ruanda, Túnez, Uganda, Cisjordania y la Franja de Gaza, y Yemen.

7.2. Fins a 13 milions d'hectàrees de bosc desapareixen cada any per l'home

01 de mayo, 2017

Naciones Unidas llamó este lunes a priorizar la protección y la administración sustentable de los bosques para las generaciones actuales y futuras.

Al dar apertura al Foro sobre los Bosques, que se celebra del 1 al 5 de mayo en Nueva York, el presidente de la Asamblea General, Peter Thomson, resaltó el papel fundamental que desempeñan esos ecosistemas para la supervivencia de la humanidad. Los bosques son el hogar del 80% de las especies de plantas, animales e insectos de la Tierra. Además, regulan el clima, previenen la degradación ambiental y reducen los riesgos de desastres naturales.

También, se estima que 1.600 millones de personas, el 25% de la población global, depende de estos recursos para obtener alimentos, como medios de subsistencia y fuente de energía.

No obstante, dijo Thomson décadas de prácticas degradables han destruido enormes cantidades de bosques.

"En la actualidad, 13 millones de hectáreas se pierden cada año. Las razones de la deforestación son múltiples y en su mayoría propiciadas por las actividades humanas", lamentó el alto diplomático.

Estas actividades incluyen el crecimiento de la población, el ritmo de consumo y la enorme demanda por tierras agrícolas, así como la expansión de centros urbanos en sitios boscosos.

Peter Thomson animó a los Estados a implementar un reciente Plan Estratégico de la ONU que promueve el manejo sustentable de estos recursos, para detener la deforestación y la degradación de los bosques, al tiempo de fortalecer la cooperación internacional.

8. Formes d'actuar envers el desenvolupament sostenible

Inevitablement, canviem els ecosistemes dels què formem part només amb la nostra presència, però podem prendre decisions que contribueixin a conservar la diversitat o a devaluar-la.

Entre algunes de les coses que es poden fer per ajudar estan el reciclatge, menjar aliments produïts a nivell local i de manera sostenible, consumir només el que necessitem i limitar l'ús d'energia mitjançant sistemes eficients de calefacció i refrigeració.

També hem de ser respectuosos amb la fauna i flora silvestres i participar només en activitats d'ecoturisme que s'organitzin amb ètica i responsabilitat per a no pertorbar la vida silvestre.

Les zones protegides ben gestionades contribueixen a tenir ecosistemes saludables, redundant simultàniament a la salut de les persones. Per tant, és essencial garantir la participació de les comunitats locals en el desenvolupament i la gestió d'aquestes zones protegides.

D'aquesta manera, l'ONU consta d'una plataforma la qual intenta servir com a referència per a les persones ordinàries per tal que participin en el desenvolupament sostenible. Aquesta plataforma, anomenada "*Guia dels mandrosos per salvar el món*" es reparteix en tres nivells:

i. Coses que es poden fer des del sofà

- Estalviar electricitat endollant els electrodomèstics a una regleta, i desconnectar-los després d'haver-los utilitzat.
- No imprimir. Pagar factures *online*, no actualitzar estats de compte bancaris en paper, etc.
- Demanar a les autoritats locals i nacionals que participin en iniciatives que no facin malbé a les persones ni al planeta.
- Investigar per internet i comprar només en empreses que apliquin pràctiques sostenibles i no facin malbé el medi ambient.
- Denunciar l'assetjament *online*. Si s'observa assetjament, senyalar el seu autor/a.
- Compartir publicacions interessants sobre drets humans, canvi climàtic, drets de la dona, etc. amb les persones de la seva xarxa.

ii. Coses que es poden fer des de casa

- Eixugar les coses a l'aire, en comptes d'utilitzar una màquina.
- Prendre dutxes curtes. Les banyeres necessiten molta més aigua que una dutxa de entre 5 i 10 minuts.
- Menjar menys carn i peix. Es destinen més recursos per l'obtenció de carn que per al creixement de les plantes.
- Congelar els productes frescos i les sobralles si no es poden consumir abans que es facin malbé.
- El reciclatge de paper, plàstic, vidre i alumini impedeix que els abocadors continuïn creixent.
- Comprar productes mínimament empaquetats.
- Evitar pre-escalfar el forn si no es necessita una temperatura concreta de cocció.
- Aïllar finestres i portes per augmentar l'eficiència energètica.
- Substituir els electrodomèstics vells per models que aportin un consum energètic més eficient, i canviar les bombetes de casa.
- Utilitzar llumins de cartró, no necessiten petroli.
- Escollir una millor alternativa de bolquers, utilitzant els de tela o d'un sol ús.

iii. Coses que es poden fer fora de casa

- Comprar productes locals. Donar suport als negocis de la zona per ajudar a mantenir a la gent el seu lloc de treball i contribuir a impedir que els camions hagin de desplaçar-se grans distàncies.
- Planificar menjars, fer llistes de la compra i evitar compres impulsives.
- Comprar fruita d'aspecte estrany: moltes peces de fruita i verdura es llencen per no tenir la mesura, forma o color "adequat".
- Comprar únicament marisc sostenible.
- Desplaçar-se en bicicleta, caminant o transport públic.
- Utilitzar botelles d'aigua i tasses de cafè reutilitzables.
- No utilitzar bosses de plàstic i començar a utilitzar bosses reutilitzables.

Aquesta guia pretén ser una orientació per a les persones que no saben com actuar envers aquest problema, que d'entrada es veu com un problema que està fora de les nostres capacitats resoldre'l, però que en veritat la solució d'aquest comença per a tots i cada un de nosaltres.

A més, l'any 2015 es va crear el que es coneix com **Action/2015**, una coalició de més de 2200 organitzacions de diversos llocs del món compromeses a lluitar per un futur millor. Aquesta plataforma volia demostrar la capacitat de col·laboració i treball que tenen les organitzacions compromeses a lluitar per un futur millor, per augmentar al màxim la pressió sobre els líders mundials i assegurar que el 2015 es convertís en un any d'acció i de canvi.

Durant aquests 12 mesos, es van dur a terme accions de conscienciació amb els líders mundials⁸, accions destinades a col·lectius en risc i diversos actes amb motiu de conferències i assemblees importants. Amb totes aquestes accions, es va demostrar el poder d'unió de la gent envers un futur millor.

9. Altres entitats que hi col·laboren

Els ODS defineixen prioritats de desenvolupament sostenible a nivell mundial i les aspiracions per el 2030 i busquen mobilitzar els esforços a nivell global en torn a un conjunt d'objectius i metes comuns. Criden a l'acció entre governs, empreses i societats civils, per posar fi a la pobresa i crear una vida digna i d'oportunitats per a tots, dins dels límits del planeta.

Donat que els ODS conformen l'agenda global per el desenvolupament de les nostres societats, han de permetre que les empreses líders demostrin com els seus negocis ajuden a avançar en el desenvolupament sostenible, tant ajudant a minimitzar els impactes negatius com maximitzant els impactes positius en les persones i el planeta.

Les empreses poden utilitzar les ODS com un marc general per donar forma, dirigir, comunicar i informar de les seves estratègies, metes i activitats, lo que els permet capitalitzar una sèrie de beneficis tals com:

- Identificar futures oportunitats de negoci
- Millorar el valor de la sostenibilitat empresarial
- Estar al dia amb el desenvolupament de polítiques sostenibles
- Estabilitzar societats i mercats
- Utilitzar un llenguatge comú i un propòsit compartit

---

⁸ *Carta Oberta als Líders Mundials*, Dia de la Terra 2015, concerts per reclamar la fi de la pobresa amb motiu del G7

El Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) va crear dues institucions per ajudar a promoure un desenvolupament sostenible:

9.1. SDG Compass

L'objectiu principal d'aquest informe és guiar a les empreses sobre com poden alinear les seves estratègies i mesurar i gestionar la seva contribució als ODS. EL **SDG Compass** es en sí mateix un exemple de compliment dels ODS 17, que anima a treballar en aliances a organitzacions de diferent naturalesa per trobar solucions. En aquest document es presenten 5 passos que ajuden a les empreses a maximitzar la seva contribució als ODS:

- *Entendre els ODS.* Les empreses tenen suport per familiaritzar-se amb els ODS.
- *Definir prioritats.* S'encoratja a les empreses a definir les seves prioritats per aprofitar les oportunitats més importants dels negocis presentades pels ODS.
- *Establir objectius.* Fonamental per l'èxit del negoci i ajuda a promoure prioritats compartides i un millor funcionament de tota l'organització.
- *Integrar.* Per l'assoliment dels objectius establerts, és clau integrar la sostenibilitat dins de l'activitat principal i la governabilitat de les empreses, així com la incorporació de metes de desenvolupament sostenible en totes les funcions de l'empresa.
- *Reportar i comunicar.* Els ODS permeten a les empreses reportar informació sobre l'acompliment del desenvolupament sostenible a través d'indicadors comuns.

9.2. SDGF

El Fons dels Objectius de Desenvolupament Sostenible és un mecanisme de cooperació amb la finalitat de promoure el desenvolupament sostenible a través de programes conjunts de caràcter integral i multidimensional.

Actualment, el SDGF opera programes conjunts en 22 països, que incideixen en millorar la vida de més de 1,5 milions de persones de forma directa o indirecta. Els programes del SDGF cobreixen, principalment, tres àrees temàtiques:

- *Creixement inclusiu per a l'eradicació de la pobresa*
- *Seguretat alimentària i nutrició*
- *Aigua i sanejament*

Ha impulsat activitats per garantir la incorporació de les lliçons apreses durant el procés dels ODM dins la nova Agenda 2030, i ha establert un Grup Assessor del Sector Privat per alinear d'una manera millor les aliances públiques-privades per a la sostenibilitat.

10. Conclusions

És evident que els principals objectius que es volen assolir amb l'Agenda 2030 (acabar amb la pobresa extrema, lluitar contra la desigualtat i injustícia social, solucionar el problema del canvi climàtic,...) són importants des d'un punt de vista mundial: canviaran el món i es necessitarà la cooperació entre tots els governs, organitzacions internacionals i líders mundials.

Tot i així, la solució no és viable si no hi ha un volum de persones suficientment gran disposades a posar el seu gra de sorra i és de vital importància que cada un/a intentem aportar, encara que sigui d'una manera molt precària, el que podem per tal de conduir el nostre planeta cap a una via de desenvolupament sostenible.

11. Bibliografia utilitzada

Bàsicament s'ha utilitzat l'eina d'Internet per cercar tota la informació necessària per a l'elaboració de l'informe. Aquestes són, en gran part, totes les webs consultades:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/la-agenda-de-desarrollo-sostenible/>

<http://www.un.org/es/ga/president/65/issues/sustdev.shtml>

https://es.wikipedia.org/wiki/Desarrollo_sostenible

<http://www4.tecnun.es/asignaturas/Ecologia/Hipertexto/14PolEcSoc/140DesSost.htm>

http://www.cooperacionespanola.es/sites/default/files/agenda_2030_desarrollo_sostenible_cooperacion_espanola_12_ago_2015_es.pdf

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/2015/09/la-asamblea-general-adopta-la-agenda-2030-para-el-desarrollo-sostenible/>

http://mediambient.gencat.cat/es/05_ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/desenvolupament_sostenible/agenda-2030-ods/

http://www.cooperacionespanola.es/sites/default/files/agenda_2030_desarrollo_sostenible_cooperacion_espanola_12_ago_2015_es.pdf

<http://www.undp.org/content/undp/es/home/sustainable-development-goals.html>

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/summit/>

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/la-agenda-de-desarrollo-sostenible/>

<http://www.un.org/spanish/esa/desa/aboutus/keyissues.html>

<http://www.un.org/spanish/esa/sustdev/agenda21/index.htm>

http://huespedes.cica.es/qimadus/23/09_la_evolucion_del_concepto_de_desarrollo_sost.html

<http://www.un.org/spanish/esa/desa/aboutus/keyissues.html>

<http://action2015.org/>

<http://www.agorarsc.org/indicadores-para-los-objetivos-de-desarrollo-sostenible-son-los-ods-medibles/>

<https://old.unicef.es/actualidad-documentacion/noticias/5-diferencias-entre-los-ODM-y-los-ODS>